

WYDARZENIA

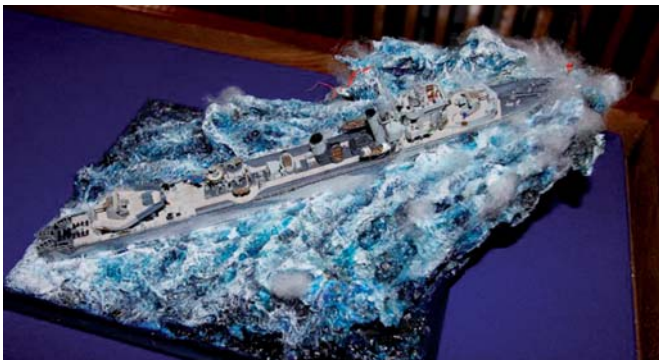
Noblista na „Darze Pomorza”

Na liście znakomitych gości „Daru Pomorza” pojawiło się kolejne nazwisko: 29 czerwca zabytkowy żaglowiec odwiedził Günter Grass, który przybył na galową premierę spektaklu „Idąc rakiem”. Przedstawienie Teatru Miejskiego w Gdyni to pierwsza na świecie adaptacja sceniczna powieści niemieckiego noblisty, a dokonał jej Paweł Huelle. Sztuka opowiada o Tulli Pokriefke ocalałej z tragicznie zakończono rejsu statku „Wilhelm Gustloff” i wpływie tego wydarzenia na losy jej rodziny. Drugim, równie istotnym wątkiem sztuki jest historia kapitana A. Marinesko, dowodzącego okrętem podwodnym, który zatopił „Gustloff”. Krzysztof Babicki, reżyser przedstawienia, celowo umieścił je w przestrzeni „Daru Pomorza”, wykorzystując międzypokład dla odtworzenia klaustrofobicznej scenerii zatłoczonego statku i okrętu podwodnego. Spektakl grany będzie do połowy sierpnia.

WYSTAWY

Na pokładzie „Daru Pomorza”

CMM i Liga Obrony Kraju zorganizowały wspólnie kolejną wystawę modelarską na statku-muzeum „Dar Pomorza” w Gdyni. Jest to już XIX wystawa i jednocześnie konkurs modeli statków, okrętów, żaglowców, dioram, samolotów morskich (samoloty z II wojny światowej) oraz figurek marynistycznych. W tym roku zostały zaprezentowane 44 prace wykonane przez 15 modelarzy z Gdańska, Gdyni, Tczewa, Elbląga, Torunia, Warszawy i Krasnegostawu. Na szczególną uwagę zasługują modele-dioramy Katarzyny Manikowskiej z Gdańska, które są wykonane na wysokim poziomie modelarskim i jednocześnie artystycznym. Ekspozycja została udostępniona publiczności 26 czerwca, a do jej zwiedzania zapraszamy do 31 sierpnia.

Model-diorama autorstwa Katarzyny Manikowskiej. Fot. Bernadeta Galus

Na pokładzie „Sołdka”

Od 26 maja oglądać można na statku-muzeum „Sołdek” wystawę zatytułowaną „Morskie opowieści”. Powstała ona we współpracy z Pałacem Młodzieży w Gdańsku, a jest plonem XI Ogólnopolskiego Konkursu Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży. Na konkurs nadesłano 1007 prac z 12 województw, z przedszkoli, szkół i placówek wychowania pozaszkolnego. Z uwagi na wysoki poziom artystyczny prac jury, w skład którego weszło troje artystów-plastyków: Piotr Budziszewski, Józef Karczewski i Aleksandra Jadczyk oraz przedstawicielka CMM Monika Golenko, przyznało – w pięciu kategoriach wiekowych – Nagrodę Specjalną Marszałka Województwa Pomorskiego oraz aż 43 pierwsze nagrody równorzędne i 36 wyróżnień. Wszystkie nagrodzone prace prezentowane będą na „Sołdku” do końca sierpnia.

AKTUALNOŚCI

Nowy wicedyrektor

Od 1 czerwca stanowisko wicedyrektora ds. administracyjno-technicznych, od prawie roku nieobsadzone, objął Szymon Kulas, pracujący w CMM od 2008 roku jako specjalista ds. programów pomocowych i specjalista ds. zamówień publicznych. Nowemu wicedyrektorowi życzymy powodzenia i satysfakcji z pracy na obecnym stanowisku.

Popularny Ośrodek Kultury Morskiej

OKM jest szczególnie atrakcyjny dla dzieci, nic więc dziwnego, że duża ich grupa skorzystała ze specjalnego programu, przygotowanego przez Dział Edukacji z okazji Dnia Dziecka. W zabawie brali udział zarówno goście indywidualni, jak i całe klasy. Zainteresowanie zwiedzaniem naszego najnowszego oddziału nadal jest duże, a sprzyjają mu pochlebne opinie w mediach oraz realizowane we wnętrzach budynku programy – np. 6 czerwca OKM gościł audycję „Dzień dobry TVN”. Dla ułatwienia zakupu biletów wstępu uruchomiona została rezerwacja on-line, która objęła na razie zwiedzanie OKM, ale od września przez Internet będzie można także umówić się na zajęcia edukacyjne w naszych oddziałach w Gdańsku oraz wybranych pozostałych. Pracowników Działu Edukacji, od lat działających na rzecz ułatwienia dostępu do naszego Muzeum osobom niepełnosprawnym, cieszy zainteresowanie zwiedzaniem OKM grup takich właśnie osób. Odwiedzili nas niepełnosprawni z Fundacji „Sprawni Inaczej”, Specjalnego Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem, wybierają się też dzieci z Zakładu dla Niewidomych w Laskach. W ten sposób ziszcilo się nasze marzenie o muzeum dostępnym dla wszystkich.

Iluminowany Żuraw

W połowie czerwca zainaugurowana została nocna iluminacja Żurawia, zaprojektowana przez Michała Kaczmarzyka z pracowni Qbik na zlecenie firm Philips Lighting Poland i Grupa ENERGA. Budowlę podświetlono od dołu, przy pomocy opraw LED wpuszczonych w grunt, natomiast dach i drewniany wyciąg zostały dodatkowo zaakcentowane dzięki reflektorom. Oświetlenie Żurawia jest jednym z punktów realizowanego przez obie firmy projektu nocnej panoramy Gdańska jako przykładu wykorzystania światła w tworzeniu atmosfery miasta i jego promocji.

Plac przed Spichlerzami

Zakończona została realizowana przez Zarząd Dróg i Zieleni w Gdańsku przebudowa ul. Ołowianka między główną siedzibą CMM w Spichlerzach na Ołowiance a kanałem Na Stępcie. Powstał estetyczny plac wyłożony kostką granitową, z ławkami zachęcającymi do odpoczynku w cieniu drzewa i miejscami parkingowymi w ilości zaspokajającej potrzeby gości i pracowników Muzeum. Elementem podkreślającym specyfikę miejsca jest pława bezpieczeństwa, przekazana przez Urząd Morski w Gdyni.

Po uporządkowaniu placu Spichlerze na Ołowiance od strony kanału Na Stępcie prezentują się równie atrakcyjnie, jak od strony Motławy. Fot. Paweł Józwiak

Laur Muzeum Morskiego

Walne Zebranie Towarzystwa Przyjaciół CMM było okazją do wręczenia „Lauru Muzeum Morskiego” – ustanowionej przez TP CMM dorocznej nagrody, honorującej tych pracowników Muzeum, którzy mają na koncie wyróżniające się osiągnięcia naukowe, wystawiennicze lub organizacyjne. W tym roku nagrody otrzymali: Jadwiga Klim i Wiesław Urbański z pionu merytorycznego oraz Halina Szczepińska i Bogdan Sarach z pionu administracyjno-technicznego. Kapituła nagrody przyznała po raz pierwszy wyróżnienia „Honorowy Laur Muzeum Morskiego” – dyrektorowi CMM dr. Jerzemu Litwinowi, wicedyrektorowi CMM Marii Dyrce i prezesowi TP CMM dr. Fryderykowi Tomali.

Nagroda Prezydenta Gdyni

4 czerwca na pokładzie ORP „Błyskawica” odbyła się uroczystość z okazji Dnia Muzealnika, w trakcie której wręczono Nagrody Prezydenta Gdyni dla pracowników placówek muzealnych działających na terenie Gdyni. Wśród nagrodzonych muzealników znalazło się dwóch przedstawicieli załogi statku-muzeum „Dar Pomorza”, gdyńskiego oddziału CMM. Doceniono wieloletnią, pełną zaangażowania pracę Tadeusza Popiela, wykonującego prace bosmańskie i żaglomistrzowskie. Bolesław Kopystyński natomiast został nagrodzony za solidność i profesjonalizm w realizacji prac konserwatorskich na pokładzie „Daru Pomorza”.

ARCHEOLOGIA PODWODNA

Inwentaryzacja wraków

Rozpoczęła się realizacja zadania *Inwentaryzacja wraków średniowiecznych z Zatoce Gdańskiej*, dofinansowanego ze środków MKiDN w ramach programu Dziedzictwo kulturowe, priorytet: Ochrona zabytków archeologicznych. Jego celem jest wykonanie bezinwazyjnymi metodami prospekcji geofizycznej inwentaryzacji pozostałości dwóch statków z okresu XIV/XV wieku – wraka tzw. Miedziowca i tzw. Falburta – zalegających w sedymentach dennych Zatoki Gdańskiej. Obiekty te znajdują się na płytkich wodach, na głębokości od 5 do 14 m, w obszarze nasilonej antropopresji związanej z wielowiekową działalnością portu gdańskiego. Duża część pozostałości wraków i ich ładunków nie jest widoczna na powierzchni dna, lecz zalega głębiej w osadach dennych. Stąd w celu określenia zasięgu stanowiska – które tworzą zarówno pozostałości kadłuba, jego ładunku i „pole szczątków” składające się z zabytków ruchomych rozrzuconych wokół w trakcie katastrofy, jak też elementy przemieszczone wskutek działalności człowieka (trafowanie dna, połowy rybaczkie itp.) – konieczne jest zastosowanie metod geofizycznych.

W czerwcu wykonano prace przy użyciu magnetometru cezowego, który umożliwił dokładną lokalizację zmian wartości pola magnetycznego w miejscu zalegania wraków. Prace ze specjalistami z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego: prof. Krzysztofem Misiewiczem i Wiesławem Małkowskim wykonywał zespół CMM kierowany przez dr. Waldemara Ossowskiego. Uzyskane dane stanowią punkt wyjścia do systematycznych prac archeologicznych planowanych na wrzesień.

SZTUKA KONSERWACJI

„Poniatowski” jak nowy

Zbiory CMM wzbogaciły się ostatnio o nowy portret kapitański – namalowaną w Amsterdamie akwarelę przedstawiającą bark „Poniatowski”. Żaglowiec zbudowany został w Barth w 1821 i początkowo nosił nazwę „Wilhelm Eduard”. W roku 1842 statek zmienił właściciela, a jego portem macierzystym stał się Stralsund. Wtedy otrzymał też nazwę „Poniatowski”,

którą nosił do roku 1847. Pozostaje tajemnicą, jakie motywy skłoniły właściciela do wyboru tej nazwy. Później statek jeszcze dwukrotnie zmienił właścicieli i nazwy („Styrmand”, „Freihandel”), choć jego portem macierzystym pozostawał Stralsund. Zakończył służbę w 1855, wszedłszy na mieliznę podczas rejsu ze Świnoujścia do Antwerpii. Akwarela, namalowana w roku 1844, trafiła do Muzeum w bardzo złym stanie – papier był w kilku miejscach przedarty, mocno zabrudzony, w narożach tkwiły przerdzewiałe gwoździe. Niezbędna była pełna konserwacja zabytku. Do stanu dawnej świetności przywróciła portret statku „Poniatowski” pani Alicja Krawczyk-Filip – wytrawny konserwator zabytków na podłożu papierowym.

Portret barku „Poniatowski” przed i po konserwacji. Fot. Bernadeta Galus

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Gość z Karlskrony

Z roboczą wizytą przybył do CMM 29 czerwca dyrektor Muzeum Marynarki Wojennej w Karlskronie Richard Bauer. Zwiedził nasz najnowszy oddział – Ośrodek Kultury Morskiej, z tym większym zainteresowaniem, że Muzeum w Karlskronie jest właśnie w trakcie rozbudowy. Z dyrektorem CMM dr. Jerzym Litwinem rozmawiał na temat rozwoju współpracy naszych instytucji, natomiast z dr. Robertem Domżałem – o uczestnictwie w organizowanym w CMM I Bałtyckim Seminarium Muzeów Morskich.

I Bałtyckie Seminarium

4 i 5 września odbędzie się w CMM I Bałtyckie Seminarium Muzeów Morskich. Jego tematyka związana jest z różnorodnymi aspektami działalności nabałtyckich muzeów: przyszłość statków-muzeów, problemy ekspozycji muzealnych, zagadnienia konserwatorskie, działalność komercyjna, projekty międzynarodowe. Podczas seminarium odbędzie się także narada przedstawicieli muzeów morskich i dyskusja nad potrzebą cyklicznych spotkań problemowych muzealników morskich, które mogłyby być organizowane co 2-3 lata w różnych krajach nadbałtyckich. Gościem specjalnym seminarium będzie dr Eric Kentley z Wielkiej Brytanii, który zaprezentuje zakończony projekt renowacji i ekspozycji słynnego klipra „Cutty Sark”.

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ CMM

Walne zebranie

29 czerwca w Spichlerzach na Ołowiance odbyło się Walne Zebranie członków Towarzystwa Przyjaciół CMM. Było to zebranie sprawozdawczo-wyborcze w związku z kończąca się 4-letnią kadencją zarządu kierowanego przez dr. Fryderyka Tomalę. Przedstawione sprawozdania merytoryczne i finansowe zostały zatwierdzone przez ogół zebranych. Wyrazem zadowolenia z pracy dotychczasowego zarządu były wyniki wyborów: na następną kadencję 2012–2016 wybrano zarząd i komisję rewizyjną w dotychczasowym składzie – Teresa Boguszewska, Apoloniusz Łysejko, Lucjan Boroś, Robert Witkowski oraz Tomasz Czayka, Wojciech Ronowski i Irena Pawlukiewicz. Prezesem Towarzystwa Przyjaciół CMM ponownie został wybrany dr Fryderyk Tomala. W trakcie zebrania wręczono nagrody „Laur Muzeum Morskiego” (o czym piszemy w osobnej notce) oraz medale honorowe „Przyjaciół CMM”, które otrzymali Jadwiga Klim i Radosław Paternoga.